

Lever, biopsi – ultraljudsundersökning inom radiologi SÄS

Förändringar sedan föregående version

Nytt stycke med rubriken "Bakgrund och syfte" med beskrivande text.

Tillägg under stycket "Utförande" om att vi oftast tar två vävnadsprov. Har biopsinålen inte vidrört vätskan i provburken eller osteriliserats kan den i normalfallet återanvändas en gång.

Ändringar i innehållsinformation.

Sammanfattning

Beskrivning av undersökning leverbiopsi främst vid frågeställning malignitet, levermetastaser, hepatit. För personal inom Radiologi SÄS.

Bakgrund och syfte

Styrdokumentet syftar till att beskriva arbetsgången och metoden för ultraljudsledd leverbiopsi inom Radiologi SÄS.

Förutsättningar

SoS-kod: 941 645

Patienten ska vara inlagd på sjukhusavdelning.

Förberedelser

Var god se [Biopsier, punktioner och dränage via radiologi, förberedelser och eftervård vid SÄS](#)

Formaldehyd medicinskt säkerhetsblad.

Skriv Formaldehyd i sökrutan, välj sedan Formaldehyd 4% (=10% formalinlösning), buffrad (ph 7.4)

Provtagningsburk samt remiss och etikett kommer med patienten från avdelningen.

Checklista för undersköterska vid bokning [Checklista vid bokning av lever- och njurbiopsi, Fnac/finnål, Ceus](#)

Material leverbiopsi

- 1x Skövde punktionsset, engångs
- 1x pincettburk med pincett för att plocka upp sterilt material, alternativt används sterila handskar
- 1x sterila gröna dukar 4-pack/2-pack
- 1x Verza Guidance System, sterilt set med lång "strumpa" (147cm)
- nålförare till prob, ej steril (olika storlekar finns, fråga provtagande läkare vilken prob som ska användas)
- 2x biopsinål 18G (olika längder finns, oftast räcker 15 cm, fråga läkaren som ska utföra provtagningen)
- 2x lokalbedövning 10 ml
- klorhexidinsprit
- plåster
- sterila handskar till provtagande läkare (storlekslista finns på väggen i uppdukningsrummet)
- sterila handskar till assisterande personal

Patienten

ID-kontroll.

Patienten kommer i säng från avdelningen i patientkläder och placeras inledningsvis plant på rygg nära sängkanten. Tänk på att skydda sängkläder mot fallande ultraljudsgel.

Läkare undersöker patienten och patienten positioneras så att provtagningen optimeras.

Transducer/transducrar

Oftast i8CX1 eller 10C1 fråga läkaren vilken dom vill ha.

Utförande

Undersökning

Assisterande undersköterska ser till att patienten ligger på ett sådant sätt att undersökningen är genomförbar och steriltvättat aktuellt område. Skövdeset används. Nålguide används. Patient och ultraljudsapparat inklusive aktuell prob kläs in sterilt. Biopsinålar förbereds liksom lokalanalgetika.

Läkare utför undersökning och provtagning.

Spara med fördel en bild på biopsinål i provtaget område med piktogram.

Erhållen vävnad överförs från biopsinålen direkt till provtagningsburk. Se till att burken är märkt med korrekt personnummer och namn.

Vanligtvis tas två vävnadsprov.

Tänk på att vid behov byta till ny nål för efterföljande biopsi. Nål som doppats i provtagningsvätska eller osteriliserats ska inte återanvändas. Har biopsinålen inte vidrört vätskan i provburken eller osteriliserats kan den i normalfallet återanvändas en gång.

Remiss, journal- och läkemedelsutskrift samt provtagningsburk skickas med patienten till avdelningen som ombesörjer att provet lämnas till korrekt analysenhet.

Efter undersökningen

Patienten ska vara kvar inne på labbet och hämtas av minst en medicinsk personal. Vid komplikationer bör sjuksköterska medfölja.

Standard är sängläge i 4 timmar och fastande i 2 timmar efter genomförd biopsi.

Torka av nålförare och transducern med Ytdesinfektion Plus.

Dokumentation

Undersökande läkare ändrar SoS-kod vid behov.

Dokumentinformation

Innehållsansvarig

Camilla Gustafsson, undersköterska/sektionsledare, Radiologi, SÄS

Gunhild Aggeryd Zackrisson, Specialistläkare, Radiologi, SÄS

Innehållsgranskare

Gunhild Aggeryd Zackrisson, Specialistläkare, Radiologi, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok ultraljud, leverbiopsi

Relaterade dokument

[Biopsier, punktioner och dränage via radiologi, förberedelser och eftervård vid SÄS](#)

[Formaldehyd medicinskt säkerhetsblad.](#)

[Checklista vid bokning av lever- och njurbiopsi, Fnac/finnål, Ceus](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4),
Specialistläkare

Granskad av: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4),
Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-514148307-105

Version: 10.0

Giltig från: 2026-05-06

Giltig till: 2028-03-24